

Det Kongelige Helse- og omsorgsdepartement
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Høringsuttalelse BPA

Vi viser til høringsnotat datert 29.06.07.

Fylkesmannen i Hedmark baserer sin uttalelse på behandling av 24 klagesaker de siste to og et halvt år, samt kontakt og rådgivning ovenfor kommunene. Uttalelsen er felles for Fylkesmannen i Hedmark og Helsetilsynet i fylket.

Vi finner innledningsvis grunn til å understreke at det i forbindelse med implementering av endringen er viktig å understreke at endringen kun omfatter organisering av hjelpetiltak etter sosialtjenesteloven § 4-2 bokstav a og at BPA i seg selv ikke er en egen hjelpeform.

Vi ser også at BPA vil være en hensiktsmessig organisering der tjenesten i det alt vesentlige skal bestå i praktisk bistand. Unntaksvis vil imidlertid tjenester også ha opplæring som formål. I slike situasjoner eller blandingssituasjoner kan det reises spørsmål om organisering av hjelpetiltaket i form av BPA er det mest hensiktsmessige.

I enkelte saker vil det også være slik at kommunen finner det nødvendig med faglig kompetanse mens brukeren ikke har forutsetninger for å kunne se hva som er nødvendig i forhold til vedkommendes tilstand. Etter fylkesmannens vurdering bør det gis mulighet til å organisere hjelpen på annen måte enn ved BPA dersom det ut fra en faglig vurdering er til beste for brukeren og/eller det er grunn til å tro at brukeren ikke vil anvende den tildelte hjelpen som forutsatt.

Når det gjelder spørsmål som spesielt ønskes besvart har vi følgende merknader:

1. Vil de foreslåtte lovendringer føre til økning i bruk av BPA og hvilke økonomiske og administrative konsekvenser vil dette få for stat og kommune.

Fylkesmannen har ikke noe grunnlag for å uttale seg om endringene vil føre til økt bruk av ordningen. Antall klager på BPA er uansett økende. Disse sakene gjelder imidlertid i liten grad spørsmålet om organisering av hjelpetjenesten, men omfanget av antall timer som er innvilget. Dersom departementet er av den oppfatning at grensen for retten til BPA bør gå ved 20 timer pr. uke må dette enten presiseres i lovendringen eller klart fremgå av veilederen til bestemmelsen.

2. Bør brukeren eller kommunen bestemme hvem arbeidsgiverforholdet og hvem som skal være assistent.

Som hovedregel bør brukeren kunne bestemme arbeidsgiverforholdet. Unntaket kan være der det må tas spesielt hensyn til kommunens mulighet for innsyn og kontroll med tjenestene. Avhengig av sakens karakter, kan det være særlige tilfeller der bruker, arbeidsleder og assistenter er tett knyttet sammen og ikke ønsker samarbeid og kontakt med kommunen eller at samarbeidet har låst seg. Det kan i slike tilfeller være vanskelig for kommunen å ivareta sitt ansvar for tjenestene. Det kan derfor være ønskelig at kommunen selv er arbeidsgiver for å kunne sikre seg instruksjonsmulighet (så langt BPA ordningen tillater) ovenfor assistentene og gode rapporteringer fra assistentene til kommunen. Fylkesmannen har erfaring fra at det i visse saker kan være vanskelig for kommunen å kontrollere om tjenestene fungerer etter hensikten og om de er faglig forsvarlige. Dersom andre enn brukeren er arbeidsleder, kan det i visse tilfeller også være vanskelig å sikre brukermedvirkning direkte fra den det gjelder, særlig der arbeidslederen også er hjelpeverge eller fullmektig. Brukeren bør kunne velge hvem som skal være assistenter, så sant assistentene ikke mangler nødvendig kompetanse eller personlige egenskaper. Kommunen bør være inne i vurderingen i forhold til hvilke kvalifikasjoner som er nødvendig for å yte forsvarlige tjenester i den enkelte sak.

På denne bakgrunn vil fylkesmannen i Hedmark foreslå at retten til å velge arbeidsgiver ikke gjelder i saker der andre enn brukeren selv er arbeidsleder.

3. Hvem skal ha arbeidslederansvaret der brukeren selv ikke er i stand til å ha dette.

Fylkesmannen har ikke spesielle kommentarer til dette punktet.

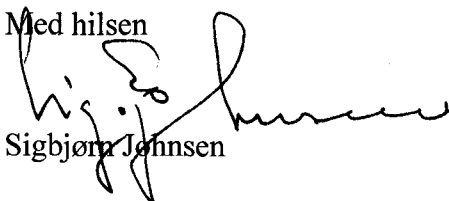
Andre forhold:

I høringsnotatet er forholdet til funksjonsassistenter omtalt. Etter fylkesmannens syn bør det legges til rette for en sterkere samordning av disse tjenestene, eventuelt at de kan slås sammen for mottakere som mottar begge tjenestene.

Fylkesmannens oppgaver

Under forutsetning av at fylkesmannen tilføres nødvendige ressurser i forhold til de oppgaver endringene medfører, blant annet i forhold til forvaltning av tilskuddsmidler, ser vi det som uproblematisk at oppgaven legges til fylkesmannen.

Med hilsen

Sigbjørn Johnsen

Trond Lutnæs
fylkeslege